

10/797

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye'ye büyük maddi ve kültürel zararlar veren beyin göçünün ulaştığı boyutun ve sonuçlarının araştırılması; göçün önlenmesi ve tersine göçün başlayabilmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla meclis araştırma açılmasını arz ve teklif ederiz.

Fatma Kaplan Hüseyin

2 Kocaeli Mv. Kanun Arslan

3 Dentros
Ağustos

① Turan AYDOĞAN
İstanbul Milletvekili

Okayan

4 Tuba KAYMAK

Orhan Siner Durur Mv.

ATIL SERTEL

kukbeler

Adana Mv.

SKADİM DURMAZ
Tokat Milletvekili
İdare Amiri

Ayhan BALUT

Cedra Anık

8 Kocaeli

Acik

Carden Yücel

10 Tekirdag Mv.

11 Ayhan Seren
Antalya Mv.

Nurhan Altınay Koyuncu
12

13 Kemal ZEXBEK

Samsun Mv.

14 Tahsin KARLHAN

Kocaeli Mv.

15 İbrahim KARİMLİ
(İstanbul)

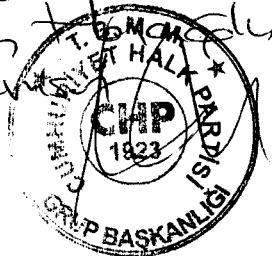
16 Deniz Yavuzlar

Zonguldak Mv.

17 Neslihan

Samsun

18 Lale KARABİÇİK
Bursa Mv.

GEREKÇE

Eğitimli ve kalifiye emeğe sahip bireylerin kendi ülkeleri dışında başka ülkelere giderek bilimsel, kültürel ve sanatsal faaliyetlerini orada sürdürmesine 'beyin göçü' denilmektedir. Dünyanın birçok ülkesi bu tür kişileri, istihdam etme ve barındırmak için birbirleriyle yarışmaktadır.

Türkiye'de 1950'li yıllarda başlayan beyin göçü zaman içinde 1990'lı ve 2000'li yıllarda büyük artış göstermiştir.

Almanya merkezli İstihdam Araştırma Enstitüsü (IAB) verilerine göre Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü'ne üye 20 ülke arasında yaşayan, yüksekokul ve üzeri eğitim seviyesine sahip Türkiyeli göçmenlerin sayısı 1980'de yüzde 4,4 oranındayken bu rakam 2010 yılında 3 kat artarak yüzde 12,4'e ulaşmıştır.

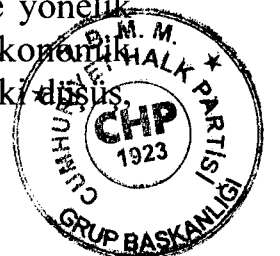
Son yıllarda Türkiye'den göç eden insan sayısında çok önemli artışlar yaşanmaktadır. 2016 yılında yurt dışına göç eden Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının sayısı 69 bin 326 iken, bu sayı 2017 yılında %63'lük bir artışla 113 bin 326'e yükselmiştir.

Türkiye'den göç edenler içinde 'beyin göçü' kapsamında değerlendirilebilecek çok sayıda insan bulunmaktadır. Bu kişiler içinde bilim insanları, doktorlar, avukatlar, mühendisler, eğitimciler gibi profesyonel meslek sahiplerinin yanı sıra sermayedarlar, iş insanları ve girişimciler de bulunmaktadır.

Bir daha ülkesine dönmek üzere ayrılanların yanı sıra eğitim amacıyla yurt dışına gitmek isteyen öğrencilerin sayısında da artış söz konusudur. Bu öğrencilerin Türkiye'ye dönmek istemedikleri bilinmektedir. Keza birçok aile çocukları için yurt dışı eğitim planlaması yapmaktadır.

Bilim insanlarının yaptıkları araştırmalara göre bir kişinin göçmen olarak ayrılması, ülkesine 30 bin dolarına mal olurken bu rakam yüksek kaliteli çalışanlarda 160 bin doları aşmaktadır. Nitelikli işgücünü kaybeden Türkiye bir taraftan da nitelsiz göçmenlerin akın ettiği bir ülke olmuştur. Türkiye bu bakımdan büyük maddi ve kültürel zararlarla karşı karşıyadır.

Ayrıca 'beyin göçü', eğitim sistemi başta olmak üzere geleceğe yönelik bütün yatırımların heba olması anlamına gelmektedir. Bir ülke için hem ekonomik hem de sosyal kayıp olan 'beyin göçü', eğitim seviyesindeki düşüş,

yüksek teknolojide gerileme, kamu hizmetlerinde nitelik kaybı, nitelikli üretimde düşüş, insani geri kalmışlık gibi sonuçları da doğurmaktadır.

Beyin göçünün ulaştığı boyutun, sonuçlarının araştırılması ve alınacak önlemlerin tespit edilmesi amacıyla bir meclis araştırma komisyonu önem arz etmektedir.

